

Економічна теорія та історія економічної думки

УДК 338.45.01

Видобора В.В.

кандидат економічних наук, доцент

Одеський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Промислова активність у ХХІ ст. залишається одним із основних важелів економічного зростання. Досвід країн, які завдяки розвитку промислового сектору економіки змогли із колись відсталих держав перетворитися на країни з високим темпом зростання економіки, високим рівнем технологічності та інноваційності національного виробництва, зайнявши передові позиції в глобальній економіці, підтверджує потребу в індустріалізації економіки.

Універсальним механізмом формування конкурентоздатної збалансованої економіки як результату промислової активності є промислова політика, адже саме вона визначає ті сфери економіки, які зможуть забезпечити стійке економічне зростання. Тому розгляд промислової політики крізь призму економічного зростання має актуальне значення.

Попри значний інтерес науковців до питання промислової політики, досі не сформовано єдиної думки щодо розуміння економічного змісту промислової політики. Загалом підходи до розгляду її змісту мають діалектичний характер. Наявні досить суперечливі погляди з цієї проблеми можуть бути систематизовані за п'ятьма основними групами [1, с. 19-20]:

- 1) пов'язана з виділенням визначального впливу уряду в області проведення промислової політики на регулювання роботи ринків;
- 2) промислова політика розглядається як інструмент створення умов для економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності;

3) промислова політика розглядається з позиції її визначального впливу на розвиток секторів з високою доданою вартістю;

4) промислова політика розуміється як обґрунтована необхідність поєднання підтримки розвитку нових виробництв з одночасною модернізацією традиційних;

5) промислова політика розглядається як політика, пов'язана з цілеспрямованою зміною структури економіки і впливом на цей процес держави [1, с. 19-20].

Таку різноманітність підходів до розуміння змісту та значення промислової політики вважаємо за необхідне урахувати при дослідженні основ формування та застосування промислової політики, адже всі парадигмальні теоретичні концепції створювалися, зважаючи на конкретні історичні умови економічної дійсності, яка визначає господарські відносини в межах певного суспільства.

Зважаючи на це, у ході дослідження промислової політики вважаємо за необхідне застосовувати історично-логічний метод аналізу, який дозволяє урахувати множинність історичних умов та проявів суспільних відносин та економічних законів, а також зрозуміти логіку їх становлення та зміни під впливом різних фактів господарювання.

Разом із тим, не припустимим вважаємо «сліпу» імплементацію існуючих в науковому доробку моделей промислової політики, яка була успішно реалізованою в певних країнах, адже це не матиме довготривалого результату, призведе до колосальних структурних перекосів економіки та посилить зростання економічної кризи. Це, насамперед, пов'язано із тим, що наявні в країні суспільно-економічні, правові, інституційні умови в різних економічних системах відрізняються, а детермінанти зростання ефективні в одній системі не корелюватимуть зі зростанням в іншій. Тому необхідним при цьому є індивідуальний підхід із імплементації та адаптації передового досвіду для кожної конкретної країни.

Таким чином, дослідження досвіду формування політики економічного зростання країн з різними історичними та суспільно-економічними умовами історично-логічним методом дозволить сформувати основні «уроки» для стимулювання економічного ривка країн з перехідною економікою, зокрема й України.

Література:

1. Видобора В.В. Наукові засади промислової політики: зарубіжний досвід. *Вісник КНУТД. Серія : Економічні науки*. 2020. № 4 (149). С. 17–26.